AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2015 / 78 • Mayıs 2015

RUS VE ÇİN DONANMALARININ DOĞU AKDENİZ'DE ORTAK ASKERİ TATBİKATI

Alev KILIÇ

29.05.2015

Alev KILIÇ

Rusya Federasyonu ve Çin Halk Cumhuriyeti donanmaları, tarihlerinde ilk defa, Akdenizde, on gün süren, gerçek silah ve mermilerin kullanıldığı bir askeri tatbikat düzenlemiştir. 11-21 Mayıs 2015 tarihlerinde yapılan bu denizi tatbikatında, gemiler hareket noktası olarak Karadenizde, Kırım-Sivastapolu, ikmal limanı olarak ise Suriyede Tartus deniz üssünü kullanmıştır. Tatbikatın bildirilen gerekçesi karşılıklı işlerliği geliştirmek olmuştur. Bu teknik açıklamanın ötesinde kuşkusuz bu geniş çaplı ve uzun süreli askeri güç gösterisinin her iki ülke bakımından dikkat çekici anlamları bulunmaktadır.

Ukrayna krizi ile su üstüne çıkan ve Rusyanın ABD, AB ve NATO, kısaca Batı ile ililşkilerinin gerilmesine, hatta yeni bir soğuk savaş başlangıcından söz edilmesine neden olan gelişmelerin Rusyayı Pasifikin yükselen gücü Çin ile karşı bir denge arayışı içine ittiği görülmektedir. Rus-Çin işbirliğinin ilk adımları Orta Asya cumhuriyetlerinde güvenlik ve ekonomik nüfuz alanı arayışında rekabet ve çatışma yerine işbirliği öngörüsü ile Şanghay İşbirliği Örgütünün (ŞİÖ))kurulmasıyla atılmıştır. Rus-Çin askeri işbirliğinin ilk örnekleri de ikili ve çok taraflı olarak ŞİÖ çerçevesinde gerçekleşmiştir. Bu şekilde Çin zamanında Sovyetler Birliğinin maruz kaldığı Batı tarafından çevrelenme stratejisini kendisi bakımından batısında kırarken, Rusya da doğusundaki potansiyel tehlikeyi ve tehdidi işbirliğine dönüştürmüş olmaktadır.

Akdenizdeki askeri güç gösterisi bu işbirliğinin, Rusya bakımından, Batının yumuşak karnında da etkili olabileceği, Ukrayna ve Doğu Avrupa dışında da hareket sahası bulunduğu ve hala küresel bir güç olduğu mesajını verirken, Akdenizde donanması ilk kez varlık gösteren Çin bakımından , bir yandan askeri güç ve etki alanının sadece Çin denizi ile sınırlı olmadığını ortaya koyarken, diğer taraftan iddialı yeni deniz ve kara ipek yolu projelerinin donanması ile de desteklenebileceğini göstermiş olmaktadır. Çinin ekonomik kriz içinde olan Yunanistan ile Pire limanından yararlanma konusunda sürdürdüğü görüşmeler ve keza Yunanistanın yeni başbakanının Rusyadan beklentileri de göz önünde bulundurulduğunda, Çinin ve Rusyanın Akdenizdeki etkinliklerinin sadece teknik bir askeri tatbikat ile sınırlı olmadığına da işaret etmektedir. Tatbikatın Kırım ve Suriye bağlantıları,

uluslararası ilişkilerin iki sıcak ve tartışmalı alanı olmaları itibarıyla ayrı bir özellik taşımıştır.

Gelişmeler Akdenizde uzun bir kıyısı bulunan ve özellikle Doğu Akdenizdeki gelişmeleri yakından izleyen , Karadenize giriş-çıkışları düzenleme ve kontrol sorumluluğu bulunan Türkiye bakımından da dikkat çekicidir. Türkiyenin ilgisi sadece Akdeniz ve Karadeniz ile de sınırlı değildir. Türkiye bir Avrasya ülkesidir. Dünyadaki ekonomik, ticari, finansal, askeri ve siyasi güç dengesinin yeniden şekillenmeye ve Batıdan Asya Pasifike kaymaya başladığı bir oluşumda, Türkiye Batının çevre ülkesi olmaktan, Doğu ile Batı arasında iletişimi sağlayabilecek merkezi bir konuma evrilmektedir. AB ile tam üyelik görüşmelerini sürdüren, Balkanlarda yer alan, Kafkas ülkeleriyle komşu olan ve Orta Asya cumhuriyetleri ile tarihi ve geleneksel çok özel ilişkileri bulunan Türkiye, yeni Avrasya jeopolitiğindeki gelişmeleri çok yakından izlemek durumundadır. Orta Asya Cumhuriyetlerinin de içinde yer alması itibarıyla ŞİÖne duyulan ilgi anlaşılabilir ve meşrudur. Güncellenen tarihi ipek yolu projesine destek vermektedir. Bunların yanı sıra, petrol ve doğal gaz yollarının kavşağında bir enerji merkezi olması Türkiyenin bölgesindeki ve küresel gelişmeleri yakından izlemesini zorunlu kılan ek bir unsur olmaktadır.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "RUS VE ÇİN DONANMALARININ DOĞU AKDENİZ'DE ORTAK ASKERİ TATBİKATI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 78. Mayıs 28. Erişim Kasım 21, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/RUS-VE-CIN-DONANMALARININ-DOGU-AKDENIZ-DE-ORTAK-ASKERI-TATBIKATI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır